

Havainnoita

Linnansaaresta Skalarissa.

Teknyt

syks. 1903

Julius Ailio.

Harvainnoita
Linnansaaresta Ikaalisissa,
Teknyt Julius Kilio
Kyk. 1903.

Linnansaari (tri Appelgrenin
nimittämä "Taloseulinna" -muinais-
kirjat, s. 17) on Arasalon lin-
nasta N. W. suuntaan oleva,
n. 19 m. korkea kalliisaari,
joka ennen Kyrönjärven laakua
on ollut yksinäinen saari; mutta
nyt, ainakin puivan veden ai-
kana, on kahdella muutamau-
askelen levyisellä kannaksella
yhtynyt mantereeseen.

Kasvamisen kautta on
saari tehty aivan autioksi,
joten on helppo nähdä sen
luonnetta. N. ja W. puoli on
jotentuin gyryttää, muut puolet
verrattaen loivaa moreenirinnettä
ja sängen kivistä. Saaren va-
rustaminea olisi siis vaadittu
pitkän vallikaarron, mutta sel-
laisesta ei ole jälkeäkään, sillä
mahdotonta on nähdä mitään
tarkoitettua järjestyttä siinä
kivien sekameloissa, minkä
muinaiset jäätiköt ovat jälkeensä
jättäneet. Eikä edes lähempänä
ylintä lakea, jossa ainakin
olisi odotettavaa vallia, ole

mitään sellaista havaittavissa.
Eivätkä ne olisi voineet kaste-
tessakaan jäädä ihmisiin hävittä.

Kaivaus
Arasalon muinaislinna
Ikaalisissa

Tehnyt

syysk. 1903

Julius Ailio.

Tutkimuksia
Arasalon muinaislinnalla
Ikaalisissa

Teknyt syksyllä 1903 Julius Ailio.
(-täkänlütetty -)
(ks. pohjapiirrostaj ja näkö-
alakuvaa sekä kolmea
kaijavalo kuvaa).

Arasalon muinaislinnasta on
tri Appelgren löytänyt kivisen
lasataltan, ja siitä on hän myös
tavannut "aseunoiksi ladottuja kivi-
tarkoja". Näinmuodoin lienee tri
Appelgrenin mielestä jonkunlainen
syytä arveluun, että sellaiset linnat
kuin juuri Arasalon linna (ja
Penttilinna Karkussa) ovat muita
vanhempia taikka ainakin alkua-
peräisemmässä oloissa elävän kansan
käytämiä. - Tätä seikkaa selvit-
tääkseen kävi kirjoittaja paik-
kaa tutkimassa 5/IX 03.

Arasalon linna on n. 24 m:n
korkeuisella kalliosmaella (granittia)
seuraimisen saaren luoteispäässä,
Kyrösjärven koillispuolella, Pöytä-
Röyhkön kylän edustalla. Kallio
on päälle pääsenäton muilla kuin
S.E. puolella, mihin on laadittu
v~~allia~~, vain lyhyen matkaa Ki-
vistä kasattua, sitten N. suun-
taan isoista, perättäin asetetuista
kiviloikkareista laitettua.

Linnanportti (ks. pohjapiirrosta)
on aivan hiljattain levennetty
rakojen ajamisen helpottamiseksi
itäisestä pielestä, joka on
ennen arvattavasti ollut saman-
lainen kuin länsipuolellakin, eli
sisäänpäin lyhyesti pidennetty.
Linnanalue on enimmäkseen
kallioista, kaikki vähänkin kiviläi-
jä tasaisemmat, asuttaviksi so-
pivat paikat tutkittin, ensimäi-
kin poistamalla turvepeite kaik-
kialta. Tällöin havaittiin heti
portin yläpuolella ^{laajuu} kivistä mo-
reenia, jossa ei kuitenkaan mi-
tään inhimillistä järjestystä,
ei mitään "tarkkoja" ollut pa-
vittavissa, joskin kivet erään-
kohdalla osoittivat taipumusta
rivittymään vallin suuntaan.
Samoin ei muuallakaan, missä
kiviä näkyi, vaikkakin väheimmässä
määrässä, huomattu mitään
"tarkkoja" tapaista. — Mitä tulee
maatalajiin, oli se portin edus-
talla ja samoin ylinnä mäen
laella, pienellä alalla, tumman
ja pidellyn näköistä, nähtävästi
ennen kaivettua. Mäen laella,
isommalla eli N.E. puolella alalla,
tuli esille pari tulokujan ta-
paista. Toinen kattilakivien
W. puolella, kallionpeukereella kertoi
isäntä Johannes täkääntä ennen olleen parilla
kohdalla asunonpaikkaa, viistoon viiorensel-
näsi vastaan asettuneiden vattavain kivilaakkain
suojassa. Missä oli mutka ollut kivilaakkain kiviä
ikkunoihin ^{toista} ja tuolia (!) sekä sojan päällä
kessa oli vielä ollut tulokujanakin. Kiviä sojan päällä
kattilakivien toiseksi ^{toista} näitä vattavain kivilaakkain

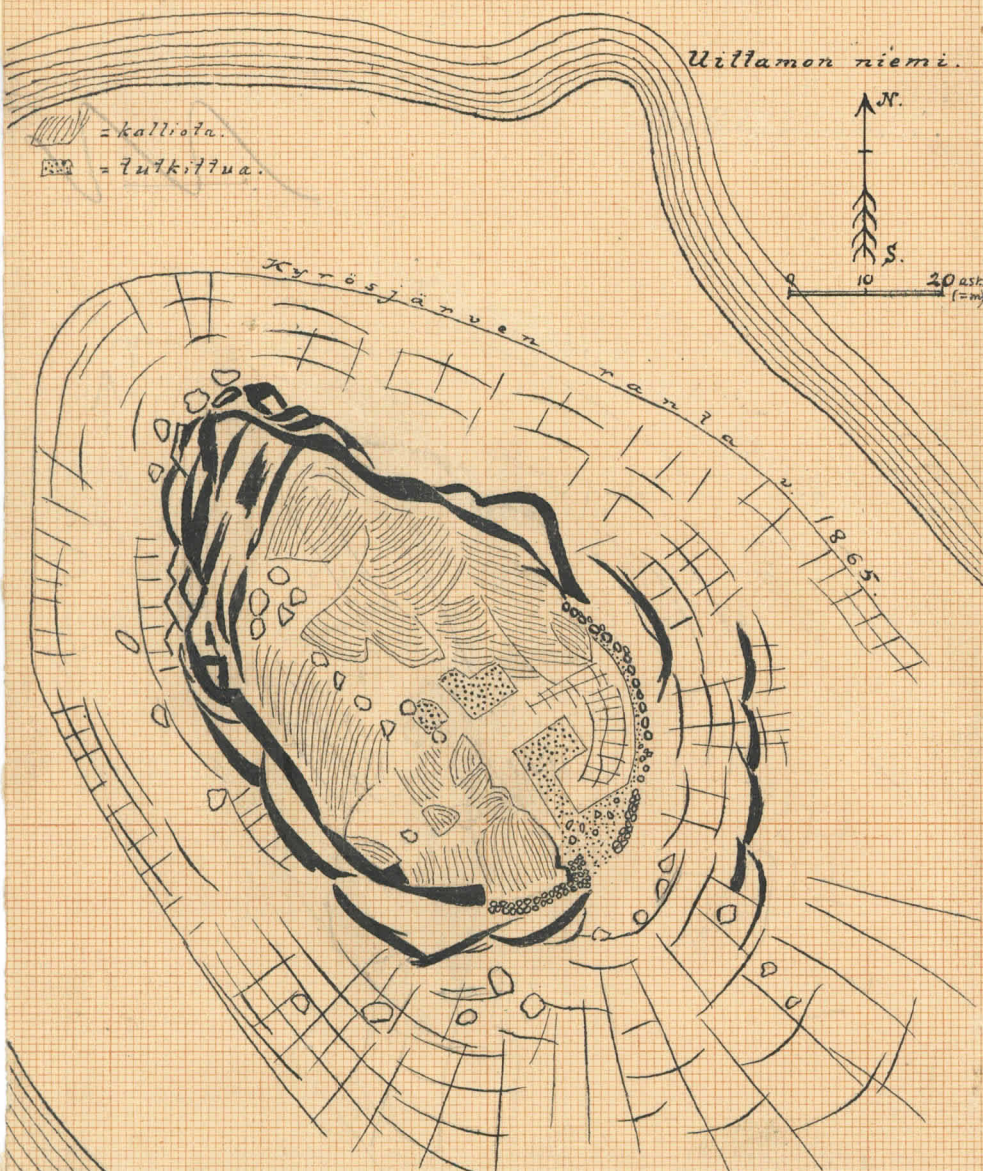
lapainen ja heikon tukkamaan ym-
päroina, toinen sen lähimellä
oleva ohut kiitusta kallionko-
lossa. Vallin sisäpuolinen
reunusta oli hyvin raakaa ("ve-
ristä sientä") ja niin oli muu-
allakin, lisäksi kaivetuilla koh-
dilla laita.

Linnan asutus on niinmuo-
doin ollut hyvin tilapäisen luon-
toinen, eikä kirjoittajasta ole
mitään syytä pitää sitä kivi-
kautisena (tai sanottakoon vaikka
vain kivikalujen käytön aikai-
sena), jos vähänkin pitää mielessä
kivikautisten asuinpaikkojen laadua.
Yhden kiviesineen löytö ei hei-
säksi voisi tietyksi mitään to-
distaa, vielä vähemmän sitte
sellaisen löytö, josta tri Appelgren
kertoo, ja jonka ^{keinotekoisuus} kivikautisuus
on epävarma.

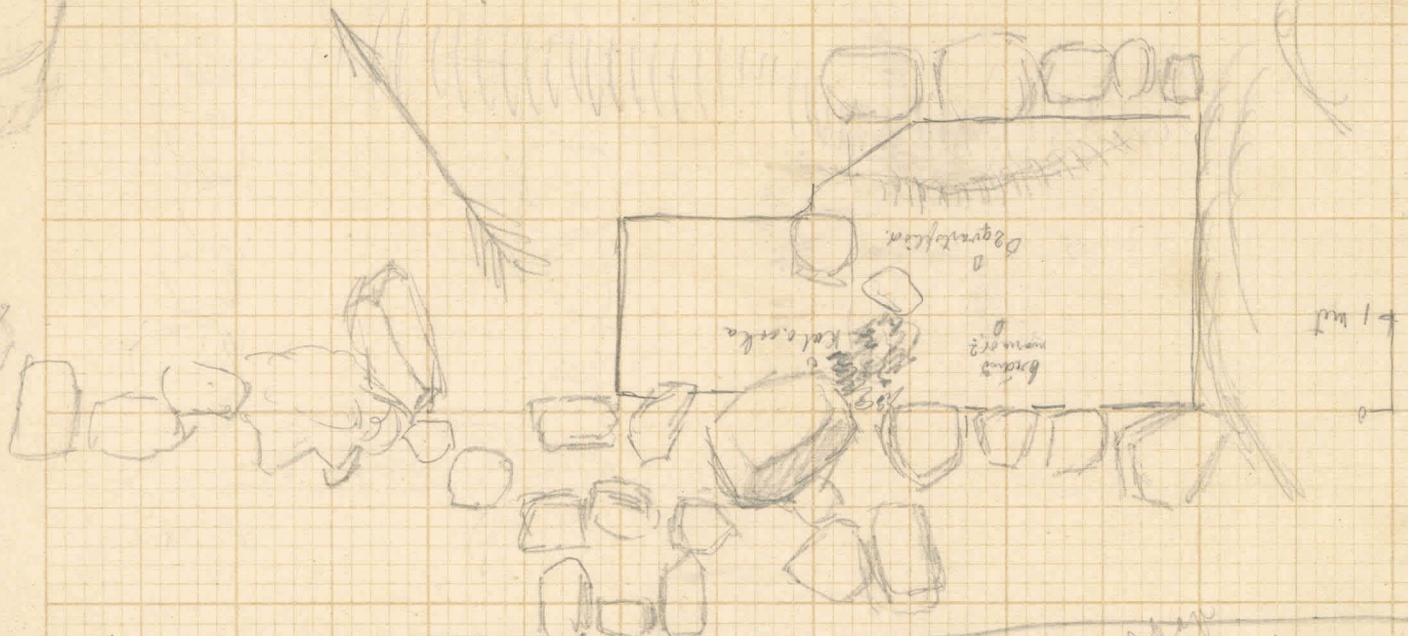
Arasalon muinaislinna Ikaalisissa

Kartoitettiin syks. 1903 Julius Ailio.

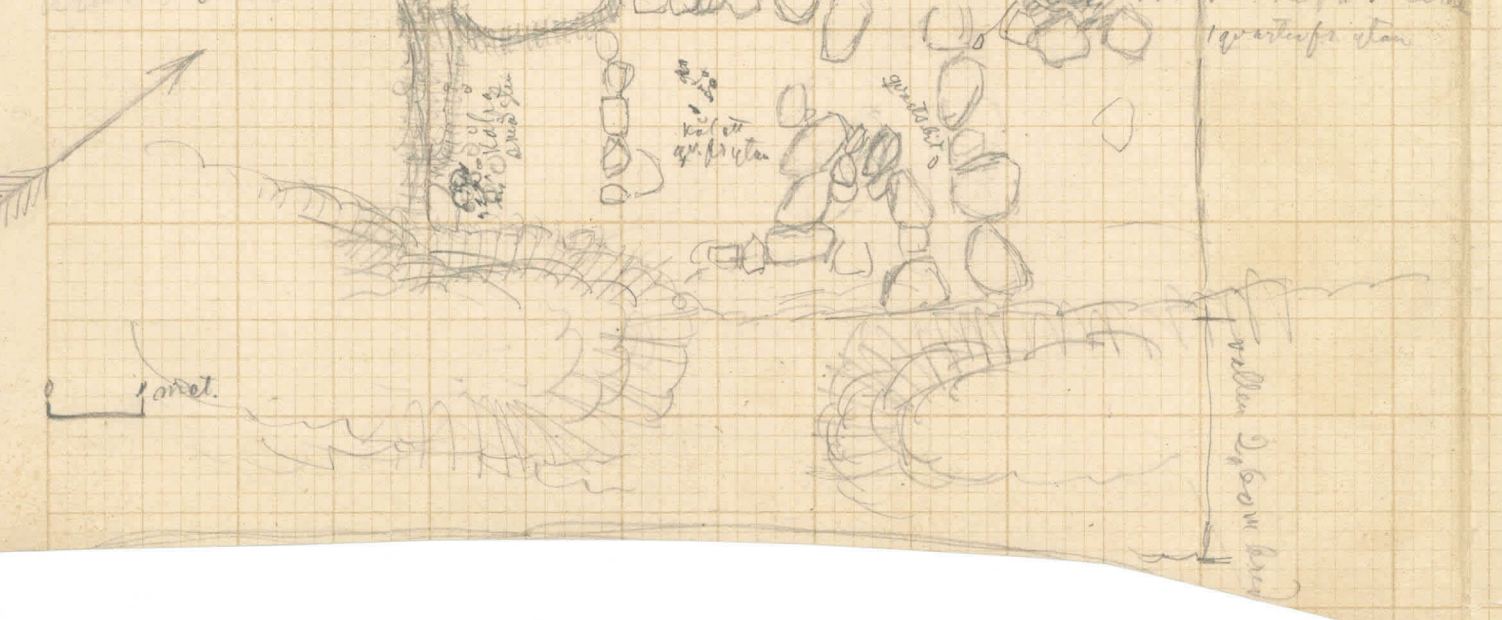
Kyrösjärvi.

Kaivos keskellä vuorokallas, Ikalisisja.

Vallikaivos Arsalossa
Ikalisisja.

Kaivauskuvaa Arasalon muinaislinnalta
(Kaalisista toletetuista "kivitarhoista").
Valokuvasi J. Aitio syks. 1903.
(Kreula J. Aitio'n kertomukseen)

Kaivauskuva Arasalon muinaislinnalta
Kaalaisista (valokuvannut J. Aitio).
Keskus J. A. -ion Kertomukseen
syks. 1903.

Kaivauskuva Arasalon muinaislinnalta
kkaalisista (työn alkaessa).

Talokuvasi J. Ailio.

[Kuvaini J. Ailion kertomuksesta] 1903